

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg
Christiansborg

13. september 2019

Svar på Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget spørgsmål nr. 10 (Alm. del) af 22. august 2019

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for de danske prioriteter på ministerens område og de for udvalget relevante sager under Finlands EU-formandskab i 2. halvår 2019.

Svar

Sagerne på udvalgets område er vigtige prioriteter for det finske formandskab. Det finske formandskab ventes overordnet at prioritere fremskridt i arbejdet med at styrke bankunionen, tiltag til bekæmpelse af hvidvask, tiltag som led i arbejdet med kapitalmarkedsunionen, samt fremme af bæredygtige investeringer.

Det bemærkes, at den nye Kommission først ventes at tiltræde 1. november 2019, hvorfor nye lovforslag fra Kommissionen tidligst vil kunne fremsættes herefter.

Styrkelse af bankunionen

EU-landene arbejder på at styrke bankunionen, som består af det fælles tilsyn (SSM) i regi af Den Europæiske Centralbank, ECB, samt den fælles afviklingsmyndighed (SRM), herunder den sektorfinansierede afviklingsfond (SRF). Kun eurolande deltager aktuelt, mens ikke-eurolande kan vælge at deltage. Drøftelserne foregår i udvidet eurogruppe, hvor alle EU-lande (med undtagelse af UK) deltager.

Som opfølgning på det udvidede eurotopmøde 21. juni 2019 besluttede udvidet eurogruppe 8. juli 2019 et arbejdsprogram for 2. halvår 2019:

Reformen af **eurolandenes fælles lånefacilitet, ESM**, som der blev indgået aftale om i juni 2019, skal endeligt færdiggøres i 2. halvår 2019, hvorefter eurolandene nationalt skal ratificere en ændring af ESM-traktaten. Et centralt nyt element i ESM-reformen er en fælles offentlig bagstopper for bankunionens sektorfinansierede fælles afviklingsfond, SRF. Bagstopperen skal kunne finansiere midlertidige lån til SRF, efter at en nødlidende banks aktionærer og kreditorer har båret tab (bail-in) og SRF er tom. Det er sikret, at ikke-eurolande, som vælger at deltage i bankunionen, vil kunne deltage i bagstopperen på ligeværdige vilkår med eurolande.

Bagstopperen skal senest være etableret i 2024. Den kan indføres tidligere afhængig af fremskridt med risikoreduktion, særligt kreditinstitutternes opbygning af nedskrivningsegne passiver (så aktionærer og kreditorer kan bære tab i afviklingssituationer – bail-in) og reduktion af misligholdte lån (NPL) i institutterne. Der skal i 2020 træffes politisk beslutning om evt. tidlig introduktion.

Der skal i 2. halvår 2019 arbejdes videre mod en køreplan for at indlede politiske drøftelser om et forslag til en **fælles indskyderforsikringsordning i bankunionen** (EDIS – European Deposit Insurance Scheme), hvilket forudsætter tilstrækkelige fremskridt med risikoreduktion, dvs. tiltag til at reducere risici for nye bankkriser. I 2. halvår 2019 ventes det videre arbejde at fokusere på centrale temaer i drøftelserne om risikodeling (EDIS mv.) og -reduktion, særligt kompetencefordelingen mellem hjem- og værtslande (home host) fsva. tilsyn og afvikling¹, reguleringen af bankers eksponeringer mod stater (RTSE – Regulatory Treatment of Sovereign Exposures) og sikre aktiver (Safe Assets)², samt nærmere udformning af EDIS.³

Der skal i 2. halvår 2019 også arbejdes videre med at styrke bankunionens **rammer for likviditet til afvikling (restrukturering) af nødlidende banker** (LiR – Liquidity in Resolution). Et muligt nyt/revideret likviditetsinstrument skal ses i lyset af, at der i nogle situationer kan være behov for likviditet i perioden umiddelbart efter, at en nødlidende bank er restrukturet og gjort solvent igen, og indtil banken igen er i stand til at opnå likviditet i markedet/fra centralbank. De nuværende rammer, herunder afviklingsfonden, SRF, er muligvis ikke tilstrækkelige i alle situationer. Der overvejes løsninger, hvor det er den europæiske centralbank (ECB), som på basis af en sikkerhed fra SRF, yder likviditet til banker under afvikling.

Den udvidede eurogruppe ventes at rapportere til udvidet eurotopmøde i december 2019.

Tiltag til adressering af misligholdte lån (NPL)

Der arbejdes i EU fortsat med at håndtere de væsentlige udfordringer med misligholdte lån (NPL – Non-Performing Loans) i kreditinstitutter i flere EU-lande, dvs. lån hvor låntager har misligholdt sin forpligtigelse til tilbagebetaling.

Det finske formandskab ventes som led i en handlingsplan vedr. nedbringelse af NPL vedtaget af ECOFIN i juli 2017 konkret at forsøge at opnå enighed med Europa-Parlamentet om et lovforslag fra marts 2018, der vedrører tiltag til udvikling

¹ Det drøftes, om balancen mellem kompetencer til tilsyns- og afviklingsmyndigheder skal ændres i retning af flere til hjemlande (home – det land hvor en bank er hjemmehørende) og færre til værtslande (host – det land hvor en bank har et datterselskab eller en filial). Det drøftes, om værtslandene så til gengæld skal have nogle sikkerhedsmekanismer, som kan værne dem mod uhensigtsmæssige konsekvenser af en ændret home-host-balance.

² Det drøftes, om den nuværende regulering af bankers beholdninger af statsobligationer (statseksponeringer) skal ændres, så reguleringen tager bedre højde for risici. Bankers statseksponeringer opnår i dag en særbehandling i EU-reguleringen, hvor der som hovedregel ikke er krav til banker om kapital til at modstå tab på statseksponeringerne eller grænser for, hvor store bankers statseksponeringer må være. Det drøftes også, om der bør etableres et safe asset, dvs. et finansielt aktiv med lav risiko, som banker kan investere i som et alternativ til statseksponeringer mod deres hjemland.

³ Der ventes bl.a. arbejdet på forskellige mulige modeller for udformning af EDIS mhp. at sikre en effektiv og ens beskyttelse af indskydere i bankunionen, uanset i hvilket deltagerland en bank er etableret. Et centralt spørgsmål er, i hvor høj grad indskydergarantirrisici skal deles på tværs af deltagerlande.

af sekundære markeder for NPL (dvs. handel med NPL efter den oprindelige långivning), samt et værktøj til hurtigere inddrivelse af sikkerheder.

Regeringen støtter generelt arbejdet med at adressere NPL. Der lægges vægt på, at en stor del af arbejdet med at nedbringe andelen af NPL sker på nationalt plan og inden for rammerne af statsstøttere reglerne og direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive).

Færdiggørelse af Basel III-standarderne

Kommissionen skal fremlægge forslag om, hvordan de seneste Basel-standarder vedr. kapitalkrav til kreditinstitutter, som blev offentliggjort i december 2017, skal implementeres i EU. I 2. halvår 2019 ventes et videre arbejde, hvor Kommissionen konsulterer EU-landene inden et forslag fremsættes. Et forslag ventes tidligst fremsat i starten af 2020.

Basel-standarderne indeholder bl.a. et såkaldt kapitalgulv, som er en grænse for, hvor lavt institutternes risikobaserede kapitalkrav, der beregnes ved institutternes egne interne risikomodeller, kan blive. Formålet er at sikre, at institutterne ikke markant undervurderer deres risici, som det sås under seneste krise. Kapitalgulvet vil forhøje kapitalkravene betydeligt for danske penge- og realkreditinstitutter og reducere kapitalkravenes evne til at tage højde for forskelle i risiko på eksponeringer. Det kan svække kravenes risikofølsomhed, og mod hensigten tilskynde institutterne til øget risikotagning, hvilket vil kunne svække finansiell stabilitet.

Bekæmpelse af hvidvask

Kommissionen m.fl. ventes i 2. halvår 2019 som led i en handlingsplan vedtaget af ECOFIN i december 2018 at fremlægge en evaluering af de nuværende rammer for bekæmpelse af hvidvask, herunder evaluering af de seneste hvidvasksager.

EU-landene er generelt enige om at styrke de eksisterende rammer for grænseoverskridende bekæmpelse af hvidvask, og det er forventningen, at der i de kommende år vil ske en udvikling på hvidvaskområdet i EU. Der ventes tiltag i retning af en styrket fælles indsats. Det er uklart, om forslag vil blive fremsat i 2019 eller først senere, og om det vil omfatte bankunionen eller hele EU.

Regeringen støtter en styrkelse af den europæiske ramme for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Kapitalmarkedsunionen

Der arbejdes også fortsat på at fremme en kapitalmarkedsunion for alle EU-lande, som skal skabe mere effektive og integrerede kapitalmarkeder og dermed vækst og arbejdspladser til gavn for borgere og virksomheder. Kapitalmarkedsunionen er en videreudvikling af EU's indre marked og består af en række forskellige tiltag.

Der ventes videre arbejde med en række øvrige finansielle forslag. Det gælder tiltag, der skal fremme det finansielle systems bidrag til *den grønne omstilling*, også kaldet *bæredygtig finansiering*. Det skal bl.a. sikre, at den finansielle sektor bidrager til at kanalisere investeringer i den grønne omstilling, og at det finansielle system er robust over for klimarelaterede risici.

Det finske formandskab ventes således konkret at fortsætte drøftelser i Rådet mhp. en aftale om et forslag fra marts 2018 til et klassifikationssystem (taksonomi) for graden af bæredygtighed i specifikke økonomiske aktiviteter. Derefter skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

Der ventes desuden videre arbejde på et forslag fra november 2016 om krisehåndtering og afvikling (genopretning) af *centrale modparter* (CCP – Central Counter Parties), som agerer mellemlid mellem sælger og køber i en værdipapirhandel og sørger for ordnet gennemførelse heraf. Det finske formandskab ventes at forsøge at nå enighed i Rådet og indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet om forslaget.

Formandskabet ventes desuden at søge enighed med Europa-Parlamentet om forslag fra marts 2018 vedr. fremme af *crowdfunding* (dvs. finansiering af specifikke projekter via online digitale platforme).

Regeringen støtter generelt det videre arbejde med kapitalmarkedsunionen. Regeringen lægger vægt på, at man i arbejdet prioriterer forslag med klar merværdi, herunder bekæmpelse af hvidvask og fremme af den grønne omstilling.

Afgift på finansielle transaktioner (FTT)

I februar 2013 indledte en gruppe af EU-lande drøftelser om et forstærket samarbejde om en afgift på finansielle transaktioner (FTT). 10 lande deltager nu i drøftelserne⁴, og der arbejdes aktuelt med en form for FTT, der ligner en eksisterende fransk transaktionsskat. Det er muligt, at der under finsk formandskab også vil være en drøftelse af FTT blandt alle EU-landene.

Regeringen ser positivt på en FTT og vil tage stilling til spørgsmålet om en FTT i Danmark på baggrund af dialog med landene i det forstærkede samarbejde.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

⁴ Gruppen af lande bestod i 2013 af Tyskland, Frankrig, Belgien, Portugal, Østrig, Grækenland, Slovenien, Italien, Spanien, Slovakiet og Estland. Estland meddelte i 2016, at man ikke vil deltage i det forstærkede samarbejde.